

Ako si môžem voči páchatel'ovi uplatniť nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Z právneho hľadiska náhrada škody znamená priznanie zvyčajne peňazí, ktoré sa majú zaplatiť osobe ako odškodnenie za stratu alebo ujmu. Tieto nároky sa spravidla predkladajú civilným súdom a zvyčajne sa nespájajú s trestným činom alebo páchatel'om. Môžete však požiadať o odškodnenie, ak ste utrpeli ujmu pri násilnej trestnej činnosti – toto by bolo odškodnenie za ujmu spôsobenú trestným činom, čo je odlišné od uplatňovania nároku na odškodnenie podľa práva občianskoprávných deliktov.

Súdy majú k dispozícii príkazy na úhradu odškodnenia, aby mohli požadovať od páchatel'a finančné odškodnenie obeť, predovšetkým za ujmu na zdraví, stratu alebo škodu. Podľa verejnej správy je dôležité, aby páchatelia nahradili škody spôsobené ich trestnými činmi a v posledných rokoch bol tento režim posilnený uložením povinnosti súdom, aby zväžili príkazy na úhradu odškodnenia v príslušných prípadoch a zrušili strop vo výške 5000 GBP na priznanie odškodnenia v prípade páchatel'ov vo veku 18 a viac rokov na magistrátnom súde. Právomoc na účely odškodnenia obeť znamená, že súdy môžu prikázať odškodnenie v súlade s prostriedkami páchatel'a ako nápravné opatrenie.

Ak ste utrpeli stratu v dôsledku konania alebo opomenutia inej osoby, ako napríklad stratu príjmu, majetku alebo dokonca ujmu na zdraví, môžete uplatniť nárok na náhradu tejto straty. Takýto nárok sa predkladá civilným súdom a je úplne nezávislý od toho, či prebieha nejaké trestné konanie.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Nárok na náhradu škody v dôsledku protiprávnej činnosti je úplne nezávislý od akéhokoľvek trestného konania. Skutočnosť, že došlo k odsúdeniu, sa však môže použiť ako dôkaz v prípade nároku na náhradu škody v dôsledku protiprávnej činnosti páchatel'a, z ktorej je obvinený. V niektorých prípadoch, môže byť preto vhodné počkať do ukončenia trestného konania pred začatím uplatňovania nároku na náhradu škody v dôsledku protiprávnej činnosti.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V občianskoprávnom nároku sú rôzne pomenovania pre škody v závislosti od straty, škody alebo ujmy spôsobenej, ale v podstate si môžete uplatniť nárok za stratu peňazí, príjmu, škodu na majetku a podobne alebo (v prípade ujmy na zdraví) za bolesť, utrpenie a sťaženie spoločenského uplatnenia. Každá náhrada škody je priznaná s úmyslom, aby ste sa dostali do rovnakého postavenia, ako keby k incidentu nedošlo. Jednotlivé pomenovania straty by sa mali konkrétne uviesť.

Každé priznanie náhrady škody priznanej civilným súdom zníži náhradu škody v rámci systému odškodnenia za ujmu v dôsledku trestného činu o podobnú sumu.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Áno, v Anglicku a vo Walese sa nároky začínajú uplatňovať po predložení formulára na predloženie nároku (formulár N1). Ďalšie informácie sa uvádzajú na: <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money>. V prípade nárokov v Európe, ktoré sú pod 5 000 EUR je možné v sporných prípadoch využiť európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu alebo európsky platobný rozkaz. Pozri tiež <https://www.gov.uk/recover-debt-from-elsewhere-in-european-union>

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

V prípade občianskoprávneho nároku sa vyžaduje, aby sa záležitosti, ktoré sú predmetom sťažnosti, preukázali na základe rovnováhy pravdepodobnosti, takže na preukázanie týchto skutočností bude potrebné predložiť dostatočné dôkazy k tvrdeniu, že správanie obvineného spôsobilo stratu a dôkazy o tom, že toto správanie spôsobilo túto stratu. Potrebné bude tiež preukázať výšku straty a dôkazy potrebné k tomuto budú závisieť od toho, na čo sa uplatňuje nárok a k tomuto by vo všeobecnosti mohli patriť potvrdenky o platbe, obchodné faktúry, výplatné pásky a podobné doklady na preukázanie finančnej straty a lekárske správy na preukázanie ujmy na zdraví.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Áno, platia sa poplatky, ich výška závisí od hodnoty nároku, ďalšie informácie sa uvádzajú na: <https://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/ex50-eng.pdf>

Môžem pred konaním a/alebo počas neho získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

V občianskoprávných veciach je právna pomoc veľmi obmedzená a závisieť bude od charakteru nároku. Poskytnutie právnej pomoci pre osobu, ktorá nemá riadny pobyt v Spojenom kráľovstve, je nepravdepodobné. Viac informácií nájdete tu: <https://www.gov.uk/legal-aid/eligibility> Osoby, ktoré si uplatňujú nárok v občianskoprávných konaniach, bývajú prevažne zastupované na základe dohody o odmene podmienenej výsledkom konania, často označovanej ako „žiadna výhra, žiadna odmena“. <https://www.lawsociety.org.uk/support-services/advice/articles/new-model-conditional-fee-agreement/>

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatel'ovi?

Občianskoprávny nárok sa nikdy nepredkladá trestnému súdu. Tieto záležitosti nezávisia jedna od druhej.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu v občianskoprávnej veci bude závisieť od okolností. Viac informácií nájdete tu:

<https://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/civil/rules/part52>

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatel'ovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

V rámci právneho systému v Anglicku a Walese výber metódy vymáhania spočíva úplne na veriteľovi uznanom súdom. Civilné súdy ponúkajú viaceré odlišné metódy, pomocou ktorých si veriteľ môže vymôcť rozsudok vo svoj prospech. Tieto metódy zahŕňajú príkazy na zabavenie (*warrants of control*), obstaranie zárobku (*attachment of earnings*), rozhodnutia o zabezpečení pohľadávky (*third party debt orders*), platobné príkazy (*charging orders*) a príkazy na predaj (*orders for sale*). Viac informácií nájdete na: <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money/enforce-a-judgment>

Posledná aktualizácia: 16/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.